

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI, PSIHOLOGIE ȘI ARTE
CATEDRA DE ȘTIINȚE ALE EDUCAȚIEI

CURRICULUM
la unitatea de curs
MANAGEMENTUL PROGRAMELOR ALTERNATIVE

Ciclul II- studii superioare de master

Codul și denumirea domeniului general de studii: 011 Științe ale educației
Denumirea programului de master: Managementul educațional

Autori:

conf. univ., dr., Nina SACALIUC

(semnătura)

lect. univ., dr. Tatiana GÎNJU

(semnătura)

BĂLȚI, 2020

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe ale educației
Proces-verbal nr. _____ din _____
Șeful Catedrei *Tatiana Șova* conf. univ., dr., Tatiana ȘOVA

Discutat și aprobat la ședința Consiliul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Proces-verbal nr. _____ din _____
Decanul Facultății de *Lora Ciobanu* conf. univ., dr. Lora CIOBANU

Revizuit:

conf. univ., dr., Nina SACALIUC

lect. univ., dr. Tatiana GÎNJU

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de științe ale educației

Proces-verbal nr. _____ din _____

Șeful Catedrei *Tatiana Șova* conf. univ., dr., Tatiana ȘOVA

Discutat și aprobat la ședința Consiliul Facultății de Științe ale Educației, Psihologie și Arte
Proces-verbal nr. _____ din _____
Decanul Facultății de *Lora Ciobanu* conf. univ., dr. Lora CIOBANU

INFORMAȚII DE IDENTIFICARE A CURSULUI

Facultatea: Facultatea de Științe ale Educației, Psihologie și Arte

Catedra: Catedra de științe ale educației

Domeniul general de studii: 011 Științe ale educației

Domeniul de formare profesională la ciclul II: master de profesionalizare

Denumirea programului de master: Managementul educațional

Administrarea unității de curs: Managementul programelor alternative

Codul unității de curs/modulului, programul	Credite ECTS	Total ore	Repartizarea orelor				Forma de evaluare	Limba de predare
			Curs	Sem.	Lab.	Stud. ind.		
S.03.O.117	5	150	16	24	-	110	Examen	Română

Anul de studii și semestrul în care se studiază: Anul II, semestrul III

Statutul: Unitate de curs obligatorie de specialitate

INFORMAȚIE REFERITOARE LA CADRUL DIDACTIC

Numele, prenumele: Nina Sacaliuc

Titlul și gradul științific: doctor, conferențiar universitar

Studii:

- 1966 - 1968 - Colegiul de medicină din Bălți, specialitatea Surori medicale;
- 1971 - 1975 - Institutul Pedagogic de Stat „Alec Russo” din Bălți, Facultatea Pedagogie și psihologie preșcolară, Specialitatea Profesor de Pedagogie și Psihologie, Metodist în domeniul Educației preșcolare;
- 1983 - 1986 - studii la cursurile postuniversitare prin doctorat la Universitatea Pedagogică din Moscova (Profil Teoria și Istoria pedagogiei);
- Din 1986 - doctor în pedagogie;
- Din 1989 - doctor conferențiar universitar la catedra de învățământ primar și Educație Preșcolară;
- Din 1988 - 1993 - decan - adjunct al facultății Pedagogie și Psihologie;

Informație de contact: blocul nr.6, aula 650, mobil: 067090173, domiciliu: 0(231)61666 nina.sacaliuc@mail.ru

Orele de consultații: joi, 14.10 - 17.00

Consultația se oferă atât în regim „față-n față”, cât și prin utilizarea poștei electronice.

INTEGRAREA CURSULUI ÎN PROGRAMUL DE STUDII

Cursul nominalizat „Managementul programelor alternative” îi orientează pe studenții ciclului doi masterat în direcția cunoașterii, înțelegerii bazelor teoretice ale programelor alternative pentru învățământul primar și preșcolar; făcându-le analiza asigurării lor metodice, dezvăluind tendințele de bază. Conținutul cursului îi orientează pe studenți să studieze și să analizeze experiența centrelor și instituțiilor de tip nou, tehnologiile inovatoare pedagogice.

COMPETENȚE PRELABILE/PRE-RECHIZITE

Pentru a se înscrie la unitatea de curs Managementul programelor alternative studenții trebuie: să posede cunoștințe, capacități și atitudini în domeniul pedagogiei și psihologiei; să dețină competențe/capacități privind studierea surselor bibliografice; organizarea informației în comunicări, capacitatea de analiză, comparare, generalizare a informației; să se orienteze în direcțiile de bază ale muncii conform acestor informații; să programeze calea implementării programelor de alternativă în activitatea unităților de învățământ.

COMPETENȚE DEZVOLTATE ÎN CADRUL CURSULUI

Competențe profesionale:

CP1.3. Implementarea strategiei de dezvoltare instituțională.

- CP2.3.** Rezolvarea problemelor cu referire la gestionarea și dezvoltarea resurselor educaționale.
- CP3.4.** Utilizarea criteriilor și metodelor de evaluare a actului decizional.
- CP4.5.** Managementul promovării culturii calității educației în instituția de învățământ.
- CP5.4.** Formularea judecăților de valoare cu referire la eficiența comunicării organizaționale.
- CP6.3.** Rezolvarea unor probleme complexe privind parteneriatul educațional.
- CT1.** Respectarea eticii profesionale în cadrul managementului instituțional și în cadrul propriei strategii de muncă.
- CT2.** Relaționarea eficientă în cadrul proceselor interumane.
- CT3.** Dezvoltarea carierei profesionale în concordanță cu aspirațiile personale și cu specificul instituției.

FINALITĂȚILE CURSULUI

La finele studierii unității de curs studenții vor fi capabili:

- să explice conceptele ce țin de tehnologiile educaționale alternative;
- să identifice indicii de bază ai instruirii tradiționale și instruirii de alternativă;
- să delimiteze pozițiile conceptuale, principiile ce stau la baza elaborării programelor alternative; particularitățile conținutului și a metodicii conform programelor alternative;
- să elaboreze proiecte didactice conform particularităților metodicii programelor de alternativă;
- să demonstreze abilități de a proiecta procesul educațional conform programelor alternative;
- să exprime opinii proprii cu referire la necesitatea și utilitatea implementării programelor alternative în unitățile de învățământ din Republica Moldova.

CONȚINUTURI

Nr. d/o	Conținutul tematic	Nr. de ore	
		C	S
1	Bazele teoretico-practice ale tehnologiilor educaționale alternative 1. Delimitări conceptuale 2. Ce reprezintă tehnologiile educaționale alternative? 3. Indicii de bază ai instruirii tradiționale și instruirii de alternativă 4. Aplicarea principiilor școlii alternative	2	2
2	Programa „Pedagogiei Waldorf” 1. Curt istoric. Principiile școlii Waldorf. Obiectivele 2. Pozițiile conceptuale. Caracteristici 3. Particularitățile conținutului, esența, direcțiile de bază 4. Particularitățile metodicii, esența. Pedagogia vârstei 3-7 ani; 7-14 ani; 14-18 ani	2	4
3	Grădinița de copii Waldorf 1. Regimul de muncă în grădinița de copii Waldorf 2. Organizarea și desfășurarea procesului educațional 3. Activitățile desfășurate în grădinița Waldorf 4. Jocurile libere, valențele lor educative	2	2
4	Tehnologia pedagogică a muncii libere a școlii moderne populare 1. Scurt istoric. Pozițiile conceptuale 2. Particularitățile organizării 3. Particularitățile metodicii. Caracteristica: metoda proiectelor, autodirijarea, cultul informației, planificarea, cultul muncii, cultul sănătății	2	4
5	Pedagogia Mariei Montessori 1. Descrierea ideilor și pozițiilor de frunte ce caracterizează esența teoriei pedagogice a Mariei Montessori 2. Pozițiile conceptuale, particularitățile conținutului. Principiile	4	4

	3. Opiniile Mariei Montessori asupra naturii copilului 4. Materialul didactic elaborat de Maria Montessori 5. Valoarea instructiv-educativă a experiențelor practice în sistema Mariei Montessori 6. Locul pedagogului în sistemul educațional, cerințele față de calitățile lui personale și profesionale		
6	Programa „Copilul supradotat” 1. Esența programei Copil supradotat 2. Delimitări conceptuale. Ce înseamnă supradotare? Cine este supradotat? 3. Caracteristicile timpurii ale copiilor supradotați 4. Metode de identificare a copiilor cu performanțe superioare 5. Copiii supradotați și problemele actuale ale învățământului	2	4
7	Programa „Moștenire” 1. Scopul esențial al programei. Principiile ce stau la baza ei 2. Caracterizați și prezentați practic conținutul compartimentelor programei Moștenire – Cercul evenimentelor – Cercul familial – Ne jucăm în cerc – Cercul citirii	2	4

STRATEGII DIDACTICE

Pe parcursul studierii unității de curs se vor utiliza strategii didactice centrate pe student: *tehnici de dezvoltare a gândirii critice, instruirea prin problematizare și instruirea prin descoperire*. Pentru asigurarea realizării strategiilor didactice menționate se vor utiliza: suportul de curs, culegere de prezentări de sinteză Power Point, consultații individuale.

ACTIVITĂȚI DE STUDIU INDIVIDUAL

Nr.	Tipul, forma activității	Nr. de ore
1	Analizați și interpretați conceptele de bază ce țin de tehnologiile educaționale alternative. Argumentați prin exemple necesitățile instituțiilor de învățământ în implementarea programelor alternative	10
2	Pregătiți referate descriind scurt istoric al apariției pedagogiei Waldorf. Analizați și interpretați principiile școlii Waldorf. Libertate în educație, în ce mod se respectă?	10
3	Pregătiți referate pentru a pune în discuție Pedagogia Freinet: 1. Construirea gândirii lui Celestin Freinet 2. Concepția pedagogică a lui Celestin Freinet	20
4	Analizați și interpretați cele trei poziții de frunte ce caracterizează esența teoriei pedagogice a Mariei Montessori: a) Educația trebuie să fie liberă; b) Educația trebuie să fie individuală; c) Educația trebuie să se bazeze pe datele observărilor după copii În baza studierii și analizei literaturii lămuriți locul pedagogului în sistemul educațional. Cerințele față de calitățile lui personale și profesionale	20
5	În baza studierii și analizei literaturii lămuriți esența programei „Copil supradotat”. Prezentați caracteristicile timpurii ale copiilor supradotați, având ca model un elev (copil preșcolar) ce dispune de caracteristicile respective. Elaborați recomandări pedagogice pentru părinți în scopul identificării copiilor supradotați și modalităților de educație a lor	20

6	<p>Caracterizați principiile ce stau la baza programei „Moștenire”</p> <ul style="list-style-type: none"> – Principiul democratizării și umanizării; – Principiul etno-tradițional; – Principiul liberei opțiuni; – Principiul dezvoltării personalității în cadrul activității <p>Conform compartimentelor programei Moștenire; Cercul evenimentelor, Cercul familia; Ne jucăm în cerc; Cercul citirii de selectat materialul respectiv și de oformat „Portofoliul” având la bază folclorul național</p>	30
		110

EVALUARE

În procesul de evaluare a studenților se aplică *Regulamentul cu privire la evaluarea rezultatelor academice ale studenților în Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți* aprobat prin Hotărârea Senatului, procesul-verbal nr. 9 din 16.03.2011.

În cadrul unității de curs sunt planificate și realizate activități de evaluare inițială, curentă și finală, ținând cont de necesitățile studenților și prin negocierea cu aceștia a formei, a metodelor și a instrumentelor de evaluare.

Evaluare inițială poate fi realizată prin discuție, chestionare, testare, probă de evaluare, interviu etc. Notele obținute la evaluarea inițială nu se înscriu în registrul grupei academice și nu influențează nota finală la unitatea de curs, ci servesc drept punct de reper în proiectarea și realizarea activităților din cadrul unității de curs.

Evaluarea curentă se realizează pe parcursul procesului educațional și se efectuează în cadrul orelor de curs și a orelor de seminar prin diverse modalități: testări, referate, realizarea sarcinilor de lucru individual, lucrări individuale (în cazul absențelor motivate), portofolii, studii de caz etc. Pot fi propuse probe scrise, orale și combinate. Formele concrete de evaluare sunt stabilite de Catedra de științe ale educației la începutul fiecărui an de studii.

Numărul notelor obținute la probele de control pe parcursul semestrului va fi egal cu numărul de credite, prevăzute la unitatea de curs în planul de învățământ, dar nu mai mic de 3 (trei). Una dintre note va fi rezultatul evaluării obligatorii în cadrul orelor de curs. Dacă studentul nu a obținut minimul stabilit din punctajul evaluărilor curente pentru activitățile din timpul semestrului, repetarea unității de curs și a tuturor activităților aferente este obligatorie. Evaluarea curentă reflectă rezultatele formării profesionale în timpul activităților audioriale și cele ale lucrului individual.

Media curentă include notele cumulate în cadrul probelor de evaluare (curs, seminar) și notele pentru activitatea individuală.

Prezența la curs este obligatorie în proporție de minim 70% și ea condiționează prezentarea studentului la examen. Studenții devin responsabili de studierea conținutului, realizarea sarcinilor și lucrărilor de laborator în cazul absențelor motivate și nemotivate.

Studentul este admis la evaluarea finală în cazul în care a realizat prevederile curriculare

Evaluarea finală se realizează prin examen (oral, scris, combinat). Forma de examinare este negociată cu fiecare grupă academică și aprobată de Catedra de științe ale educației

Nota finală la disciplină însumează rezultatul evaluării curente (activitatea în cadrul cursului, seminarelor, rezultatul lucrului individual) și nota obținută la examen.

Rezultatul evaluării curente, în cadrul studiilor de masterat, constituie 50 % din nota finală, nota de la examen – 50 %. Nu este admis la evaluarea finală studentul care:

- nu a realizat finalitățile curriculare;
- nu a obținut o notă medie de promovare în cadrul evaluării curente (curs, seminar, lucru individual);
- a absentat nemotivat la mai mult de 30% din activitățile audioriale;
- nu a realizat sarcinile ce presupun activitatea de învățare individuală (pentru studenții care au absentat motivat).

Subiecte pentru evaluarea finală (examen)

la unitatea de curs

„Managementul programelor alternative”

Titularul unității de curs: conf. univ., dr., **Nina SACALIUC**

1. Ce reprezintă tehnologiile educaționale alternative? Delimitări conceptuale.
2. Indicii de bază ai instruirii de alternativă.
3. Tehnologia Pedagogiei Waldorf. Scurt istoric. Scopul. Obiectivele. Pozițiile conceptuale de bază.
4. Lămuriri particularitățile conținutului și direcțiile de bază ale Pedagogiei Waldorf.
5. Lămuriri particularitățile metodicii în pedagogia Waldorf.
6. Dezvăluți poziția elevului și a pedagogului în pedagogia Waldorf.
7. Grădinița de copii. Waldorf. Scopul. Regimul de muncă.
8. Principiile de bază ale instruirii și educației copiilor în grădinița Waldorf. Ce reprezintă ele?
9. Lămuriri valențele educative ale jocurilor libere în grădinița Waldorf?
10. Tehnologia pedagogică a „muncii libere”. Scurt istoric. Obiective. Pozițiile conceptuale.
11. Analizați concepția pedagogică a lui C.Freinet.
12. Descrieți particularitățile metodicii tehnologiei pedagogice a „muncii libere”.
13. Programa „Copil supradotat”. Esența. Pozițiile teoretice de bază.
14. Conceptele de bază ale supradotării. Natura supradotării.
15. Descrieți următoarele caracteristici timpurii ale copiilor supradotați (aspecte fizice, trăsături de personalitate, caracteristici intelectuale, după M.Jigău).
16. Descrieți următoarele caracteristici ale copiilor supradotați: afectivitate, motivație, interese, limbajul, creativitate (după M.Jigău).
17. Descrieți cerințele față de familia copilului supradotat pentru susținerea, stimularea, descoperirea potențialului creator.
18. Programa „Pedagogia Mariei Montessori”. Scopul. Pozițiile conceptuale. Descrierea succintă a ideilor și opiniilor ce caracterizează esența teoriei pedagogice a Mariei Montessori.
19. Descrieți particularitățile conținutului, principiile de bază ale educației și instruirii copiilor în pedagogia M. Montessori.
20. Descrieți cele trei poziții de frunte ce caracterizează esența teoriei pedagogice a Mariei Montessori.
21. Opiniile M.Montessori asupra naturii copilului. Esența educației.
22. Descrieți valoarea instructivă a materialului didactic elaborat de M.Montessori, a experiențelor practice incluse în sistemul M.Montessori.
23. Locul pedagogului în sistemul educațional. Cerințele față de calitățile lui personale și profesionale după M.Montessori.
24. Programa „Moștenire”. Scopul esențial. Principiile ce stau la baza programei respective.
25. Caracteristica compartimentelor programei „Moștenire”.
26. Descrieți compartimentul „Cercul evenimentelor”, folosind tradițiile și sărbătorile naționale conform datelor calendaristice.
27. Descrieți compartimentul „Cercul familial”, orientat la însușirea culturii educației și tradițiilor familiale (programul Moștenire).
28. Caracteristica blocului „Ne jucăm în cerc” cu utilizarea diverselor jocuri populare ce largesc cunoștințele copiilor despre viață și cultura poporului (programa Moștenire).
29. Caracterizați blocul „Centrul citirii” folosind diverse genuri ale folclorului național (programul Moștenire).

BIBLIOGRAFIA

Obligatorie:

1. Patrașcu D., Ursu A. Management educațional preuniversitar. Editura ARC, Chișinău, 1997.
2. Pedagogia Waldorf. Un drum către un învățământ mai uman. Editura Fundația Inteligența. București, 2002.
3. Rădulescu M. Pedagogia Freinet. Un demers inovator. Polirom, 1999.
4. Jigău M. Copiii supradotați. București, 1994.
5. Sacaliuc N., Cojocaru V. Fundamente pentru o știință a educației copiilor de vârstă preșcolară. Chișinău, Cartea Moldovei, 2012, p. 49-75.
6. Creația populară moldovenească. Folclorul copiilor/Alcătuirea, articolul introductiv și comentariile de N. Băieșu. Chișinău, 1978.
7. Folclorul obiceiurilor de familie/ Alc. E. Junghietu, S. Moraru. Chișinău, 1979.

Suplimentară:

1. Bolboacă A. Alternative educațională Waldorf. Revista Învățământ preșcolar nr.3-4, 2005, p. 194-197.
2. Bogdan T. Copii capabili de performanțe superioare. București, 1981.
3. Apă vie. Din comoara folclorului moldovenesc. Chișinău, 1980.
4. Auraș, păcurăș/Alcătuitor S. Vangheli. Chișinău, 1964.
5. Folclorul copiilor/Red. N. Băieșu. Chișinău, 1989.
6. Crestomație de folclor moldovenesc/ Alc. Botezatu Gr. Chișinău, Lumina, 1989.